

ḤĀĪJĠ (PYHIINVAELLUS)

Sana ”ḥāġġ” tarkoittaa ”suunnata jotakin kohti”. Muslimit suuntaavat tiensä kohti Allahaan Taloa (*Bāitu-llaah*), eli Kāʿbaa. He lähtevät eri puolilta maailmaa ja kokoontuvat Mäkkaan veljinä ja sisarina. He tapaavat erimaalaisia ja erikielisiä, kaiken näköisiä muslimeja ja ymmärtävät olevansa samanarvoisia Allahaan edessä.

ḤĀĪJĠ (pyhiinvaellus)

- suoritetaan *Ḍu-l Ḥiġġa* -kuukauden aikana, joka on islamilaisen kalenterin 12. eli viimeinen kuukausi.

^c*Umra* (pienempi pyhiinvaellus)

- voidaan suorittaa myös muulloin kun *Ḍu-l Ḥiġġa* -kuukauden aikana.

ḤĀĪJĠ on kuitenkin enemmän kuin vain matka tai velvollisuus. Se on muslimin elämän tärkein matka, ja sen suorittamisen jälkeen AllaaH voi antaa ihmisen pahat teot anteeksi, niin että ihmisestä tulee puhdas kuin vastasyntynyt.

ḤĀĪJĠ on pakollinen jokaiselle muslimille, joka on:

- islamin lain mukaan aikuinen, eli tarpeeksi kypsä ymmärtääkseen pyhiinvaelluksen tärkeyden
- terve mieleltään ja järjeltään
- tarpeeksi varakas että pystyy sekä kattamaan matkasta aiheutuvat kulut, että myös turvaamaan perheensä toimeentulon poissaolonsa aikana

ḤĀĪJĠ on Allahaan palvontaa. Se tulee suorittaa rauhassa ja vakaumuksella. Ennen pyhiinvaellusta täytyy varmistaa, että matkan edellytykset on täytetty:

- Täytyy olla aikomus suorittaa *ḥāġġ* pelkästään Allahaan takia. Sitä ei saa suorittaa ylpeyden takia ja tehdäkseen vaikutuksen muihin.
- *ḤĀĪJĠ*in kulut täytyy kattaa *ḥālāl*-rahalla, eli luvallisin elinkeinoin hankitulla rahalla.
- Kaikki velat ja taloudelliset velvollisuudet täytyy olla maksettu ennen matkan alkua.
- Täytyy yrittää vilpittömästi sovittaa kaikki erimielisyydet läheisten kanssa ja pyytää anteeksi loukkaamiltan henkilöiltä.

ḤĀĪJĠ on muslimien kohtauspaikka. Kaikkialta maailmasta tulevat muslimit saavat tilaisuuden tavata toisiaan, ymmärtää ja lähentyä toisiaan. Heillä on eri kansalaisuus, kieli, ihonväri ja kulttuuri. Toiset ovat rikkaita ja toiset ovat saaneet vähemmän omaisuutta huolehdittavakseen. Toiset ovat nuoria, toiset vanhoja, toiset terveitä ja vahvoja, toiset heikompia. Pyhiinvaelluksella kaikki ovat muslimeja Allahaan edessä, eikä heidän taustallaan ole mitään merkitystä.

Muslimit saavat pyhiinvaelluksesta suuren palkkion Allaahilta. Perimätiedossa kerrotaan näin:

- Eräs mies kysyi profeetta Muhammadilta: ”Mikä on paras teko?” Profeetta vastasi: ”Usko Allahaan ja Hänen Lähettilääseensä”. Mies kysyi: ”Entä seuraavaksi paras?” Profeetta vastasi: ”*ḤĀĪJĠ*, joka on suoritettu kunnolla ja on Allahaan hyväksymä.” (al-Bukhari, Muslim)
- Profeetta sanoi: ”Se joka suorittaa *ḥāġġ*in eikä tee yhtään rikkomusta tai syntiä sen aikana, palaa matkaltaan samanlaisena kuin hän oli, kun hänen äitinsä synnytti hänet”. (al-Bukhari, Muslim)

- Naisille pyhiinvaelluksen suorittaminen vastaa *jihäädiin* osallistumista. Perimätiedossa kerrotaan, että Profeetalta kysyttiin täytyykö naisten ottaa osaa *jihäädiin*. Profeetta vastasi: ”Kyllä. Heille on *jihääd*, joka ei pidä sisällään taistelua. Se on *həjj* ja *ʿumra*.” (Ahmad, Ibn Maajah)

Pyhiinvaelluksen aloitus

Kun pyhiinvaeltaja tulee Saudi-Arabiaan, hänen täytyy pysähtyä ns. *miiqaat*-pisteessä ennen kuin tulee Mäkkän kaupunkiin. *Miiqaat*-pisteet ovat paikkoja Mäkkän ympärillä ja niiden sijainti on Profeetan määräämä. Jos haluaa tehdä pyhiinvaelluksen, *miiqaat*-pistettä ei saa ohittaa ilman *ihraam*-tilaa.

Miiqaat-pisteellä pyhiinvaeltaja tekee:

- Tehdään suurempi rukouspesu (*ŗusl*), se on suositeltu, mutta ei pakollinen. Siistiytyminen riittää.
- Vaihdetaan matkavaatteet *ihraam*-asuun.
- Sydämessä ja mielessä siirrytään *ihraam*-tilaan.
- Tehdään kahden *rakʿan* rukous.
- Lausutaan mielessä aikoumus (*nijja*) suorittaa *həjj* tai *ʿumra*.
- Aloitetaan resitoida ”*tälbijaa*” (miehet ääneen, naiset hiljaisella äänellä) ja jatketaan sitä kunnes saavutaan *al-Mäsĵid al-Ĥaraamiin* (Mäkkän Suureen Moskeijaan).

IĤRAAM

- a) Sydämen, mielen ja kehon puhdistautunut tila, joka pidetään koko pyhiinvaelluksen ajan
 - Ei saa käyttää hajusteita, ei leikata kynsiä eikä hiuksia
 - Saa käydä suihkussa tai kylvyssä, käyttää hajustamatonta saippuaa
 - Ei saa olla aviollista kanssakäymistä aviopuolison kanssa, ei vietteleviä tai provosoivia sanoja tai eleitä
 - Ei saa solmia avioliittoa eikä vihkiä ketään avioliittoon pyhiinvaelluksen aikana
 - Ei saa metsästä tai tappaa eläintä, ellei eläin uhkaa ihmisten henkeä
- b) Pyhiinvaellus-asu
 - MIEHET:
 - kaksi saumatonta valkoista ja puhdasta kangasta, toinen kiedotaan lanteille ja toinen hartioille
 - päätä ei saa peittää, ei saa käyttää kenkiä
 - NAISET:
 - vaatimattomat, puhtaat ja peittävät vaatteet
 - hiukset täytyy peittää, mutta käsiä ja kasvoja ei saa peittää
 - Saa käyttää avonaisia sandaaleja, rannekelloa, silmä- ja aurinkolaseja, päivän- tai sateenvarjoa, vyötä
 - *Ihraam*-asun saa vaihtaa puhtaaseen kesken pyhiinvaelluksen

TÄLBIJJA

Tälbiija tarkoittaa, että sanotaan seuraava lause:

Läbbäika-l laahumma läbbäik. Läbbäika lää šäriikä läkä läbbäik. Inna-l hämda wä-n ni^cmata, läkä wä-l mulk, lää šäriikä läk.

(Tässä minä olen Sinun palveluksessasi oi Allaah. En aseta ketään rinnallesi. Kaikki ylistys ja kunnia kuuluvat Sinulle ja Kaikkivalta on Sinun eikä Sinulla ole vertaisia.”

Tälbiijaa toistetaan pyhiinvaelluksen aikana monta kertaa. Miehet toistavat sitä kovalla äänellä, naiset hiljaa.

Häjj on kolmea tyyppiä ja niiden suorittaminen eroaa hieman toisistaan:

- a) *Häjj at-Tamattu^c*
 - Suoritetaan ensin *umra* ja sen jälkeen vaihdetaan *ihraam*-asu tavallisiin vaatteisiin
 - Siirrytään uudelleen *ihraam*-tilaan *häjjiä* varten pyhiinvaellus-kuun 8. päivänä
- b) *Häjj al-Ifraad*
 - Siirrytään *ihraam*-tilaan vain *häjjiä* varten, eikä suoriteta *umraa*
 - Eläimen teurastaminen pyhiinvaelluksen lopuksi ei ole pakollista tässä *häjj*-tyypissä
- c) *Häjj al-Qiraan*
 - Siirrytään *ihraam*-tilaan sekä *häjjiä* että *umraa* varten

Muslimien pyhiinvaellus tunnetaan erityisesti Kä^cban kiertämisestä, eli *ṭawaafista*. Kä^cba kierretään 7 kertaa ympäri vastapäivään, alkaen kulmasta, jossa on Musta Kivi. On Profeetan sunna suudella Mustaa Kiveä joka kierroksella, mutta jos on mahdotonta päästä Kiven lähelle, sitä voi osoittaa ja sanoa ”*Allaahu Akbar*”.

Ṭawaafia on neljää tyyppiä:

- a) *Ṭawaaf al-Quduum*
 - Suoritetaan kun tullaan ensimmäistä kertaa Mäkkän Suureen Moskeijaan, sen jälkeen kun on lausunut aikomuksen tehdä *häjj*
 - Jokainen kierros alkaa sanomalla ”*Allaahu Akbar*”
 - Miehet kävelevät ensimmäiset kolme kierrosta ripeästi (tämä vain *Quduumissa*)
 - Miehet asettelevat *ihraam*-asun niin, että oikea olkapää on paljaana ja vasen peitetty (tämä vain *Quduumissa*)
- b) *Ṭawaaf al-umra*
 - Suoritetaan osana *umraa*, joten aikomuksessa (*nijja*) lausutaan vain *umra*
- c) *Ṭawaaf al-Ifaaḍhah*
 - Suoritetaan pyhiinvaellus-kuukauden 10. päivänä
- d) *Ṭawaaf al-Wadaa^c*
 - Suoritetaan juuri ennen kuin poistutaan Mäkkästä

Häjjin suorittaminen

- 1) Siirrytään *ihraam*-tilaan *miiqaat*-pisteessä
- 2) Tehdään Kä^cban ympärikiertäminen *Ṭawaaf al-Quduum*
 - Sitten rukoillaan Ibraahiimin seisomispaikassa (*Maqaam Ibraahiim*) ja juodaan vettä Zamzam-lähteestä
- 3) Suoritetaan *sä^cii*: Kävellään käytävää pitkin 7 kertaa Şafaa ja Marwa –kukkuloiden väliä
 - muistellaan profeetta Ibraahiimin (AS) vaimon Haajarin kärsivällisyyttä ja luottamusta Allaahiin
 - koko kävelyn pituus n. 4,5 km
- 4) Pyhiinvaellus-kuukauden 8. päivän yö vietetään Minassa (n. 4,5 km päässä Mäkkasta)
- 5) ^cArafaat-vuorella (n. 13,5 km päässä Mäkkasta) vietetään koko 9. päivä
 - Siellä vietetään koko päivä rukoillen, pyytäen Allaahin anteeksiantoa, ylistäen Häntä ja lukien Qur’aania. Silloin on ehdottoman kiellettyä riidellä tai edes väitellä kenenkään kanssa. Yhteisrukouksessa imaami lausuu *huṭban*, vaikkei olisi perjantai.
 - Samana päivänä ne muslimit, jotka eivät ole pyhiinvaelluksella, voivat paastota
- 6) Pyhiinvaellus-kuukauden 9. päivän yö vietetään Muzdalifassa, jossa rukoillaan auringonlasku- ja iltarukous yhdistettynä, sekä aamunsarastuksen rukous
- 7) 10. päivän aamuna mennään Minaan. Siellä heitetään 7 pikkukiveä kohti pylväitä (*jamraat*)
 - muistellaan miten profeetta Ibraahiim (AS) ajoi Šaiṭaanin pois
- 8) Teurastetaan eläin (10. päivänä, tai viimeistään 12. päivän iltaan mennessä)
 - Juhlapäivä *‘idu-l Aḏḥaa*
- 9) Hiusten leikkaaminen (naiset) tai ajeleminen (miehet)
 - sen jälkeen voi luopua *ihraam*-asusta
- 10) *Ṭawaaf al-lfaaḏhah* ja *sä^cii*
- 11) Pylväiden kivittäminen
- 12) *Ṭawaaf al-Wadaa^c*

Mäkkasta lähdettyään useimmat pyhiinvaelluksen tehneet menevät vielä Mädiinan kaupunkiin ja rukoilevat Profeetan moskeijassa ja vierailevat hänen haudallaan.

Kaikki 5 pilaria

Häjj on täydellinen merkki muslimin uskosta. Siinä yhdistyvät kaikki islamin 5 pilaria:

- *šähääda*: muslimi suorittaa pyhiinvaelluksen vain Allaahille, profeetta Muhammadin sunnaa noudattaen.
- *şalaa*: pyhiinvaeltajat rukoilevat kohti Kä^cbaa.
- *şaum*: pyhiinvaeltaja on kärsivällinen kohdatessaan vaikeuksia kun arkielämän mukavuuksia ei ole saatavilla
- *zäkää*: pyhiinvaellus rohkaisee muslimia käyttämään omaisuuttaan Allaahin vuoksi

TEHTÄVÄT:

- 1) Mikä on islamilaisen kalenterin 12. kuukausi?
- 2) Selitä mikä on a) ḥajj b) iḥraam c) ʿumra
- 3) Miten ihmisten tasa-arvo ilmenee pyhiinvaelluksella?
- 4) Pohdi, mikä on "tālbijjan" merkitys muslimille.
- 5) Mikä on Musta Kivi ja miksi se on tärkeä pyhiinvaelluksella?
- 6) Tawaafin aikana Käʿbaa kiertää valtavasti ihmisiä. Miten järjestys säilyy hyvänä sen aikana?
- 7) Kerro Arafat-kukkulan tapahtumista pyhiinvaelluksella.
- 8) Koska islamilaisen kalenterin mukaan on ʿiidu-l Aḍḥaa?
b) mitä sinä päivänä tehdään pyhiinvaelluksella?
- 9) Pohdi mitä merkityksiä pyhiinvaelluksella voi olla muslimille.